

Ordføreren for forslagsstillerne (A. C. Normann): Jeg foreslår, at forslaget til folketsbeslutning henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om værn mod dumping m. v.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 20).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Lars P. Jensen: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det lovforslag, vi her behandler, og jeg vil gerne sige: med tilfredshed, fordi jeg tror, spørgsmålet om dumping er af langt større betydning for dansk produktion og dansk beskæftigelse, end de fleste tror.

Spørgsmålet eller problemet er ikke nyt; for 27 år siden drøftede det daværende folketing problemet. Der er ganske vist aldrig blevet gennemført nogen lov om værn mod dumping, og så kan modstandere af lovforslaget selvfølgelig spørge: hvorfor skal vi så have den nu, når vi har kunnet undvære den i så mange år? Hvad er ændret, der bevirker, at forslaget fremkommer nu?

I 1927, i 1932 og i 1933 blev der af det konservative folkeparti fremsat forslag til lov om forholdsregler mod dumping. Vareforsyningsloven indeholdt under den socialdemokratiske-radikale regering igennem 1930'erne regler om dumping. I formålsparagraffen i loven af 22. december 1937 stod der (§ 3):

„Ved iværksættelsen af de pågældende foranstaltninger vil hensyn være at tage til hindring af påviselig dumping . . .“.

Det er klart, at denne paragraf ikke fik den store betydning, da man på anden måde, ved direkte regulering af importen, kunne

tage hensyn til produktion og beskæftigelse; men jeg nævner det, fordi man med paragraffen har anerkendt begrebet dumping.

Jeg kan nævne, at den siddende toldkommission har nedsat to udvalg: et for hastesager og et om dumping. Jeg kan oplyse, at kommissionens formand, det ærede medlem hr. Einer-Jensen, den 9. februar 1954 i toldkommissionen har fremlagt en skitse, indeholdende forholdsregler mod dumping, og jeg kan nævne, at toldembedsmændene i juni 1952 til toldkommissionen udarbejdede „nogle hovedbestemmelser til værn mod dumping“.

Under forhandlingerne om revision af toldloven i foråret rejste jeg spørgsmålet om dette problem, og ved vareforsyningslovens behandling sidste gang rejste jeg igen spørgsmålet om dumping. I betænkningen fra vareforsyningsudvalget, som blev afgivet den 1. december 1955, måtte vi konstatere — jeg citerer —:

„Der var i udvalget ikke flertal for at fortsætte drøftelserne af dette problem i vareforsyningsudvalget“.

I landboforeningernes henvendelse til regeringen, folketinget og offentligheden — en henvendelse, der var vedtaget på et møde den 22. januar 1954 og underskrevet af Poul Karlshøj og Hans Pinstrup, og hvor man, som der stod i henvendelsen, „indgående havde drøftet en række af tidens spørgsmål“ — nævnes der og advares der mod statsudbud af overskudslagre til dumpingpriser. Det ærede medlem hr. Alfred Jensen omtalte i sin tale den 18. oktober i år også problemet dumping — det står i Folketingstidende sp. 162 — og pegede på faren ved den amerikanske stats salg fra overskudslagrene til dumpingpriser.

Jeg har nævnt dette for at gøre opmærksom på, at der har været snakket tit om problemet, der har ofte nok været peget på problemet, men det er gået med det, som det gik med katten og den varme grød. Derfor hilser jeg med tilfredshed, at forslaget er blevet fremsat.

Under åbningsdebatten har de ærede

[Lars P. Jensen.]

medlemmer hr. Erik Eriksen og hr. Aksel Møller givet tilsagn om en velvillig behandling, og der skulle altså være stor mulighed for, at vi kan få spørgsmålet løst nu. I andre lande har man taget spørgsmålet op. I Norge nedsatte man den 14. december 1951 en kommission, som senere har afgivet en meget interessant og læseværdig betænkning. I en lang række lande har man i mange år haft dumpingbestemmelser. Canada indførte dem i 1904, USA i 1921, England samme år og Australien i 1906; i Den sydafrikanske Union blev sådanne bestemmelser indført i 1914, i Vesttyskland i 1951 og i Sverige i 1950. I Norge har man som nævnt nedsat en kommission og har senere gennemført „Lov om antidumpingtoll og utjevningstoll“; denne lov har nu virket godt et år. Vi er så afgjort ikke foregangsmænd på dette område; de lande, Danmark har den største samhandel med, har for længst indført regler mod dumping.

I alle de bestræbelser, der efter sidste verdenskrig er gjort for at fastsætte regler for den internationale samhandel, er der ikke gjort forsøg på at gennemføre specielle internationale aftaler om afskaffelse af eller kontrol med dumping. Derimod har Havanachartret og generalaftalen — det vil sige Danmarks forpligtelse over for GATT — sanktioneret adgangen til en nærmere afgrænset national antidumpinglovgivning, og det er i hovedtrækkene disse regler, lovforslaget her følger. Disse regler er i øvrigt nedfældet i artikel VI i GATT-aftalen, som i 1950 blev ratificeret af det danske folketing.

Jeg opstillede før spørgsmålet, om der var sket ændringer, der begrundede dette lovforslags fremkomst. Hertil må der vist klart svares ja. Så længe vi havde den direkte importregulering, havde vort toldniveau reelt ingen betydning; da disse begrænsninger blev ophævet, eller efterhånden som liberaliseringen skred frem, var tolden den eneste beskyttelse, dansk industri og dansk beskæftigelse havde, og da dansk toldlovgivning i stor udstrækning bygger på vægttold, formindskes denne beskyttelse i takt med prisstigningerne. I 1938 udgjorde tolden af den samlede import 8,1 pct., i 1948 3 pct. I 1938 udgjorde tolden af toldpligtige varer 18,3 pct., i 1948 7,3 pct.

I den norske betænkning side 18 siges det på denne måde:

„Danmark har fremdeles ingen antidumpingbestemmelser“, og så understreges det:

„Det er også fremdeles et lavtariffand, faktisk det eneste virkelige lavtariffand, som er tilbage i Europa.“

Den fare, som dette rummer for dansk industri, er erkendt også af den tidligere regering.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde som finansminister den 6. maj 1952 ved fremsættelsen af den daværende regerings toldlovsforslag følgende (Folketings-tidende 1951-52, sp. 3972-73):

„Vi står altså i en liberaliseringsproces — den er begyndt før dette forslags fremkomst, den må fortsættes efter dets vedtagelse. Ved denne proces træder tolden ind i sin normale funktion, men den træder ind på et niveau, der i forhold til varepriserne er reduceret ofte til en brøkdel af, hvad den var, da de nuværende toldsatser blev vedtaget.“

De produktioner, der er indrettet til at leve under den stærke beskyttelse, som importreguleringen har betydet, vil komme i store overgangsvanskeligheder, hvis de samtidig er berøvet den som helhed langt mindre beskyttelse, de havde før importreguleringen. Der vil derfor kunne opstå meget uheldige virkninger for beskæftigelsen i en måske ikke helt kort periode, hvis man ikke gengiver tolden noget af dens tidligere betydning, når varerne frigives. Regeringen har ikke ment at kunne påtage sig ansvaret for den nedgang i beskæftigelsen, som dette vil medføre. Man må gå ud fra, at der vil være et flertal på rigsdagen, som heller ikke tør påtage sig dette ansvar. Derfor skal forslaget medvirke til at muliggøre en fortsat liberalisering, men samtidig give de pågældende produktioner den tilpasningstid, som er nødvendig, hvis man ikke skal slå for meget i stykker.“

Det foreliggende lovforslag giver udtryk for en vis enighed med det ærede medlem og den tidligere regering.

Vor toldlov er ikke blevet ændret. Vi kører stadig med de gamle satser.

I foråret gennemførte vi en ændring af tekstiltoldsatserne, man kan vist godt sige

[Lars P. Jensen.]

en ombygning af tekstiltolden, der tilsigtede en håndsregning til dansk produktion og beskæftigelse. Jeg tror, at resultaterne til dato må siges at være opmuntrende. Importen er faldet fra 567,4 mill. kr. i perioden januar-august 1955 til 517,7 mill. kr. i samme periode i 1956 eller en nedgang i importen på 49,7 mill. kr. I de første 8 måneder af 1955 var der en eksport af garner, metervarer og færdige tekstilvarer på knap 50 mill. kr. I den tilsvarende periode i år var eksporten knap 59 mill. kr., således at der var en stigning på 20 pct. En noget lignende udvikling viser eksporten af klædningsstykker. I 8 måneder af 1955 udgjorde den knap 32 mill. kr. og i 8 måneder i år knap 36 mill. kr.

Denne udvikling har også givet sig udslag i beskæftigelsen, i ledigheden inden for tekstilindustrien. I juni måned 1956 var ledighedsprocenten 8, i juni 1955 var den 6,9 i juli 1956 6,6, i juli 1955 5,5, men i august 1956 5,7 mod 6,7 året i forvejen og endelig i september i år 4,3 mod 6,9 året i forvejen. Der er i dag beskæftiget 2 134 flere arbejdere inden for tekstilbranchen i forhold til april måned, da tekstiltolden blev gennemført, en udvikling, de partier, der gennemførte denne toldordning, kan være tilfredse med.

Selv om vi har ændret toldsatserne for tekstilvarerne, dæmper det dog ikke op for dumping på dette felt; man kan vel sige tværtimod. Værditolden gjorde jo tolden på de billigste varer lavere, og for alle andre toldbelagte varer er problemet heller ikke løst. Der er for så vidt enighed om, at værditold er mere demokratisk end vægttold, men overgangen til værditold åbner større mulighed for dumping, og selv om vi ikke i almindelighed er gået over til værditold i vor toldlovgivning, er det min opfattelse, at problemet om dumping må løses nu. Jeg tror, vi i stigende grad bliver udsat for dumpingpriser. Vi har ikke for de liberaliserede varer anden beskyttelse end de meget lave toldsats, og i varebytteforretninger er der ingen hjemmel til at tage hensyn til dumping.

Det er ikke en forhøjelse af toldsatserne, ministeren her foreslår, men en lov, der skal hindre de værste vildskud af „konkurrence“ — konkurrence i gåseøjne. Vi har intet imod konkurrence, vil jeg gerne under-

strege, og vi har heller ikke noget imod billige varer, men vi er bange for, at det bliver for dyrt for forbrugerne i længden. Når dansk industri er slået i stykker gennem dumping, er jeg overbevist om, at forbrugerne kommer til at betale krigsomkostningerne til udlandet. Det er jo i det hele taget tvivlsomt, om den billige dumpingpris i det hele taget når forbrugerne. Jeg har mine tvivl. Hvis den ikke gør det eller ikke gør det i sin fulde udstrækning, gavner en sådan import kun en lille gruppe mennesker herhjemme, nemlig importørerne og de forskellige mellemhandlere. Selv om forbrugerne fik fordelene eller en del af fordelene ved dumpingimport, ville den kun vare så længe, indtil dansk industri er slået i stykker, og så kommer vi til at betale for det. Jeg tror ikke på, at udlandet sælger os billige varer for vore blå øjnes skyld, og mit parti vil ikke være med til ved import til dumpingpriser at importere arbejdsløshed.

Man kan så spørge: hvad er dumping? Ja, der er mange former for varesalg, der benævnes dumping. Motiverne kan være forskellige, men der findes sporadisk dumping, som er salg af restbeholdninger eller forbigående store varelagre uden at ødelægge prisen på hjemmemarkedet; der findes korttidsdumping for at fastholde kunder i et marked, hvor prisen for tiden er ugunstig, men hvor der senere ventes en bedring, for at oparbejde handelsforbindelser og goodwill i et nyt marked, for at slå konkurrenterne ud og for at forebygge opkomsten af konkurrence; der findes langtidsdumping, som går ud på at opretholde produktionen uden at skære indenlandske priser ned, og endelig dumping af rent merkantilistiske grunde.

I toldkommissionen har vi været præsenteret for adskillige tilfælde af dumping, eller jeg må hellere sige dumpingpåstande. Industrirådet har udarbejdet en hel bog om sådan dumping, og jeg nævner eksempelvis: elektricitetsmålere, som det europæiske kartel sælger til Danmark til priser, der ligger langt under priserne på eget hjemmemarked; farvede fliser, der på det tyske marked koster 60—65 øre pr. stk., tilbydes afsat her i landet til priser på 50—53 øre pr. stk.; lædermapper, for hvilke den konstaterede pris fra dansk importør for en ungarsk mappe er 16 kr. og 66 øre, medens

[Lars P. Jensen.]

materialeforbruget i Danmark er 18 kr. 20 øre og arbejdslønnen er 13 kr. 40 øre eller i alt 31 kr. 60 øre — og således kan der nævnes eksempel efter eksempel.

I bladet Stof og Saks, der er medlemsblad for Dansk Skrædderforbund og Dansk Tekstilarbejderforbund, nævnes der i februarnummeret 1954 eksempler på import, „der smager af dumpingpriser“, som bladet skrev. Man omtaler her en kjole fra Ungarn til 28 kr. og 50 øre, for hvilken fremstillingsprisen herhjemme er 34 kr. 50 øre, og en bomuldskjole fra Ungarn til 12 kr. 50 øre, hvor stof og arbejds løn i Danmark andrager 21 kr. 50 øre. Der nævnes videre en nylon-skjorte fra det fjerne østen, som importeres til 16 kr., medens prisen herhjemme er 22 kr. 50 øre alene for stoffet. Det gør måske indtryk, når jeg siger, at der i 1953 blev importeret i alt 822 000 skjorter og 79 500 kjoler fra samtlige lande, dog ikke til priser, som jeg her har nævnt.

Lad mig nævne et andet eksempel: jeg har her et glas, der produceret i Danmark koster 75 øre; det importeres fra Polen for 39,2 øre. Selv om de sidste dages begivenheder i Polen godt kunne tyde på, at arbejds lønnen er rystende lille dér, tror jeg, her er et eksempel på, at der må være visse statstilskud til eksporten.

Jeg har her endvidere en stofhandske, for hvilken den østtyske pris er 2 kr. 48 øre, medens råvare plus arbejds løn, men uden avance, herhjemme er 4 kr. 3 øre. Jeg er gjort bekendt med, at en ungarsk statslig eksportorganisation indkøber handsker fra de ungarske fabrikker til priser fra 18 til 20 kr. pr. par og tilbyder dem her i landet til mellem 13 og 15 kr. Sådanne former for konkurrence kan dansk beskæftigelse ikke være tjent med.

Fra anden side har man bestridt, at tilfælde, der har været benævnt som dumping, virkelig er dumping. Diskussionerne herom har aldrig været ført til ende, til dels fordi man ikke har kunnet blive enig om, hvad der skulle forstås ved dumping — og man kan vel med rette sige, at det kun har haft en vis teoretisk interesse, da vi ikke har haft foranstaltninger mod dumping.

Nu har vi fået et lovforslag, der bygger på bestemmelserne i GATT-aftalen. Jeg skal ikke kommentere de enkelte punkter; det

bliver der rig anledning til i udvalget og ved anden behandling her i folketingsalen. Der er sikkert enkelte paragraffer, der skal laves om, og vi er selvfølgelig villige til at se på hver enkelt paragraf, men jeg vil give udtryk for håbet om, at vi i udvalget forholdsvis hurtigt må blive enige om, hvorvidt lovforslaget skal gennemføres eller ej. Vi kan fra socialdemokratisk side principielt give tilslutning til lovforslaget.

Harald Nielsen: Jeg skal ikke følge den ærede socialdemokratiske ordfører ind i en almindelig toldpolitisk debat; mit partis synspunkter på dette område er jo særdeles velkendte. Jeg skal holde mig til det foreliggende lovforslag.

Som allerede tilkendegivet af mit partis ordfører under åbningsdebatten, det ærede medlem hr. Erik Eriksen, vil vi ikke fra venstres side afvise, at der kan være brug for en lovgivning som den, vi i dag behandler. Vi erkender, at det ikke er udelukket, at sunde, fuldt ud levedygtige danske virksomheder kan løbe fare for helt at blive slået ud som følge af en måske kun kortvarig, men ganske unfair prismæssig konkurrence fra udlandets side, f. eks. ved salg til helt urimeligt lave priser fra overskudslagre, og at det i en sådan situation måske ville være nyttigt, om vi kunne gribe ind med foranstaltninger som dem, der er tale om i det her foreliggende lovforslag. På den anden side må det efter vor opfattelse naturligvis også påses, at en antidumpinglov ikke udformes på en sådan måde, at den, om jeg så må sige, ad en bagdør åbner adgang for indsmugling af en almindelig toldbeskyttelsespolitik, som vi fra venstres side ikke er tilhængere af.

Det foreliggende forslag til en antidumpinglov tager, så vidt jeg har forstået, alene sigte på prisdumping, d. v. s. salg til lavere priser i udlandet end i hjemlandet, og på den dumping, som fremkommer ved præmier og tilskud. Grundprincippet i lovforslaget er, at der pålægges en told stor nok til at dække forskellen mellem hjemlandspris og udlandspris eller stor nok til at borttage fordelene ved præmier og tilskud, en told, som jeg må forstå skal forsvinde, når det særegne forhold, som har fremkaldt den, er ophørt.

Det vanskelige ligger imidlertid i at afgøre,

[Harald Nielsen.]

hvornår dumping foreligger og indgreb således er berettiget, og hvornår det ikke er tilfældet. Denne afgørelse lægges i lovforslaget hos folketingets finansudvalg, idet det i forslaget hedder, at begæringer om pålæg af antidumpingtold rejses af erhvervsorganisationerne, men den endelige afgørelse træffes af finansministeren med tilslutning af finansudvalget. En sådan ordning, der reelt lægger hele afgørelsen i finansudvalgets hånd, må vi tage bestemt forbehold over for, idet ingen kan være blind for, at den kan rumme mulighed for afgørelser, der er mere politisk end strengt sagligt bestemt. Skal vi have en antidumpinglovgivning, og det afviser vi ikke at vi skal, vil det være heldigst, om loven selv indeholder så klare bestemmelser om, i hvilke tilfælde der kan pålægges antidumpingtold, at der ikke bliver noget at skønne over. Hvis det ikke er muligt at give sådanne meget klare bestemmelser — og vi ved jo alle, at det er et meget vanskeligt lovgivningsområde, vi her bevæger os på — ja, så må man, når afgørelsen skal træffes, se at finde frem til en anden og toldpolitisk mere neutral instans, end finansudvalget kan siges at være.

Endelig kan jeg ikke tilbageholde et suk over de få oplysninger, lovforslaget indeholder. Det er ikke noget nyt; det er en svaghed ved vort lovgivningsarbejde i det hele taget. Vi må jo begynde ethvert udvalgsarbejde med at udbede os oplysninger, som administrationen sikkert på forhånd må vide der er brug for, og som altså allerede kunne have foreligget i bemærkningerne til lovforslaget. Det ville ikke alene fremme udvalgsarbejdet, men også gavne hensyn til orienteringen af offentligheden, om der stod noget mere i bemærkningerne; men det lader jo til, at det er umuligt at få dette ændret. Også i det foreliggende tilfælde er der meget, vi må have oplyst, inden vi ret kan tage stilling til sagen og få begyndt på arbejdet. Således havde det været rart, om der i bemærkningerne havde været givet nogle eksempler på, hvor dumping havde forekommet i den seneste tid, og det ville også være meget nyttigt at vide noget om, hvordan antidumpinglove er udformet i andre lande, og hvilke erfaringer man dér har gjort med en sådan lovgivning, også med henblik på

GATT-aftalerne og de grænser, som disse aftaler sætter for landenes bevægelsesfrihed på dette felt. Har en sådan dumpinglovgivning noget sted voldt vanskeligheder i forhold til GATT? Det var også rart at vide noget om Sveriges forhold i så henseende. Sverige har en dumpinglovgivning — hvilket allerede er nævnt — som vist er brugt overmåde lidt; men man mener jo dér, at loven har haft en vis præventiv virkning. Det var også godt at vide mere herom, helst bevist med eksempler.

Men alt dette og meget mere må vi bede om oplysninger om i det kommende udvalg. Jeg skal derfor ikke ved denne lejlighed sige mere, men blot slutte af med at gentage, hvad jeg allerede har sagt: at vi kan tilslutte os det princip, der ligger til grund for lovforslaget, men vi kan ikke give tilslutning til den udformning; lovforslaget har fået. Vi må tage forbehold over for alle enkeltheder, og vor videre deltagelse må afhænge af de ændringer, lovforslaget måtte blive underkastet under udvalgsbehandlingen.

Foss: Som vi allerede har hørt, er det jo ikke første gang, at et værn mod dumping har været på tale i det høje ting. Når den højtærede finansminister nu stiller et positivt forslag, er det utvivlsomt i erkendelse af, at sagen ikke fortsat kan udskydes. Vi har efter krigen levet i en periode af højkonjunkturer, hvor en dumpingbeskyttelse ikke var så påkrævet, som den vil blive i den kommende tid, selv om der allerede har været tilfælde, hvor en dumpinglov kunne have været nyttig.

Jeg vil gerne pege på, at når en dumpinglov efterhånden bliver stadig mere nødvendig, er det en følge af den fortsatte tekniske udvikling, både den rent maskintekniske udvikling og den udvikling, vi har set med hensyn til eksportens metoder, derunder også de metoder, forskellige stater benytter sig af med subsidier eller ren statshandel.

Som allerede nævnt, er det ikke nemt at definere begrebet dumping eller sætte bestemte grænser for, hvad dumping er. Den groveste form for dumping: at en industri eksporterer sine varer til underpris for at bekæmpe importlandets industri i samme branche og derefter, når importlandets industri er slået i stykker, sætter sine priser

[Foss.]

op, har næppe været særlig aktuel i de senere år. Der er andre former for dumping, som er mere almindelige og derfor også farligere.

Det er meget almindeligt, at varer bliver eksporteret til en pris, der ligger under den egentlige produktionspris. Hvis en fabrik kan afsætte en væsentlig del af sin produktion på sit hjemmemarked beskyttet af toldmure, som det er tilfældet i de fleste lande, og derved få sine generalomkostninger dækket på hjemmemarkedet, vil virksomheden være i stand til med fordel at kunne eksportere sin merproduktion til en underpris. En vares pris består af udgifter til råmaterialer, til arbejds løn og til generalomkostninger, d. v. s. de faste udgifter til funktionærer og anlæg; hvad der kan opnås derudover, er fortjeneste. Altså: hvis en virksomhed har dækket sine generalomkostninger på sit hjemmemarked, kan den uden tab eksportere resten af sin produktion til en pris, der kun dækker materialer og arbejds løn, og det, der ligger over denne bundpris, er fortjeneste. Men ingen virksomhed i importlandet vil kunne konkurrere med en sådan pris, for generalomkostningerne skal jo dækkes, ellers går virksomheden fallit.

Det er ikke noget nyt, jeg taler om. Dette, at man sælger sine varer billigere til eksport, end man sælger dem til hjemmemarkedet, har været praktiseret i mange år, især før krigen. Efter krigen har denne metode ikke været så udpræget anvendt, fordi vi har haft sælgers marked eller højkonjunktur, men der er meget, der tyder på, at vi i de kommende år vil stå over for købers marked, d. v. s. varerigelighed, som vi kendte det før krigen, og så vil det igen blive ganske almindeligt, at varerne bliver solgt på eksportmarkeder til underpris. Dette er den simple årsag til, at alle lande beskytter deres industri bag toldmure, og der er kun én vej ud af denne højst uheldige udvikling, nemlig toldunioner, hvor toldmurene slettes helt og aldeles, således som vi nu arbejder på med hensyn til en nordisk toldunion, og således som de europæiske lande også rører på sig for at få toldgrænserne slettet.

Jeg sagde før, at den tekniske udvikling stadig gør det mere nødvendigt at foretage modtræk mod dumping, d. v. s. modtræk

mod import af varer til priser, der ligger under den egentlige produktionspris. Den tekniske udvikling, eller automatiseringen, som det er moderne at tale om, medfører nemlig, at de faste omkostninger, altså generalomkostningerne, bliver en forholdsvis større procent af varens samlede produktionsomkostninger, og har man sine generalomkostninger dækket på hjemmemarkedet, vil man altså kunne eksportere sin merproduktion til en forholdsvis lavere pris, end det tidligere var muligt.

Der er vist ingen, der tvivler på, at en skønne dag slipper højkonjunkturernes højvande op, og vi får købers marked. Det har vi kendt før, og det plejede at resultere i arbejdsløshed; men ingen vil finde sig i en arbejdsløshed, som vi kendte den i 1930-erne. Den vil blive bekæmpet med statsindgreb af forskellig art, og antagelig vil man fra visse sider forlange valutaforanstaltninger, told og importregulering og al den slags djævelskab — teknikken er også gået frem på disse områder.

Jeg ved godt, at told er et uartigt ord i denne forsamling, men Danmark er nødt til at beskæftige en stor del af sin befolkning ved industri, og denne må nødvendigvis have en vis beskyttelse, når den angribes udefra. Derfor tør jeg vædde en hel del på, at dette høje ting en skønne dag vil blive enigt om en rimelig toldbeskyttelse; men jeg er også klar over, at det næppe vil ske, før nøden tvinger dertil, d. v. s. når større dele af den danske industri er kommet i tilstrækkelig store vanskeligheder. Vi har det jo sådan her til lands, at Holger Danske først vågner, når faren er over os.

Det er altså ikke told, vi skal tale om i denne omgang, men værn mod dumping eller, for at definere det nærmere, værn mod ekstraordinært lave underpriser, og sådanne underpriser bliver vi ikke alene udsat for fra industrier i stærkt toldbeskyttede lande, men også fra statsdirigerede lande, som for enhver pris vil sælge deres varer for at skaffe sig valuta eller andre fordele. Der er eksempler fra den seneste tid på, at lande uden for GATT-organisationen har solgt varer til priser, der er mindre end halvdelen af, hvad varerne koster ved import fra andre europæiske lande, og disse er igen væsentlig mindre end den pris, varen kan fremstilles for herhjemme. Der er til dato

[Foss.]

ikke sket noget i denne anledning. Det drejer sig jo kun om — jeg siger „kun“ i gåseøjne — at nogle hundrede danske arbejdere er blevet arbejdsløse. Man ville måske se lidt anderledes på det, hvis det drejede sig om import af billigt flæsk eller billigt smør, sandsynligvis af dårligere kvalitet end det danske, men til priser, som ikke havde noget at gøre med produktionsomkostningerne. Faren er for tiden ikke så stor. Import af landbrugsvarer kan som bekendt kun ske med importtilladelse, og den gives ikke for de nævnte varer.

Det er sandsynligt, at en antidumpinglov særlig vil have betydning over for statshandel, som ikke tager hensyn til produktionsomkostninger. Jeg går ud fra, at der også er tænkt på dette i lovforslagets § 1, stk. 2, og i § 3, selv om der i disse paragraffer kun er nævnt subsidier og præmier til eksport.

Det er klart, at begrebet dumping er mangesidigt og vanskeligt, men det er så heldigt, at vi ikke behøver at strides om en definition, det har den internationale GATT-organisation klaret for os. Tilbage bliver spørgsmålet om, hvorledes vi skal praktisere dette dumpingværn. Den højtærede finansminister har givet sin skitse, som vil være et brugbart grundlag for en nærmere drøftelse i et udvalg.

Jeg skal ikke foregribe denne drøftelse, men jeg vil dog gerne gøre et par bemærkninger til lovforslagets § 4. Jeg tvivler på, at det vil være rigtigt at henlægge beslutninger om antidumping- eller udligningstold til finansudvalget; dette udvalg har jo nok at beskæftige sig med i forvejen. Jeg tror, at folketinget bliver nødt til at nedsætte et særligt udvalg, hvis man ikke vil henvise sagerne til vareforsyningsudvalget; at vareforsyningsudvalget sorterer under handelsministeriet og ikke under finansministeriet, som skal behandle dumpingsager, er vel et problem, der kan løses.

I alle tilfælde vil der efter min mening være brug for et folketingsudvalg. Om dette udvalg på folketingets vegne kan træffe den endelige afgørelse, eller om det af juridiske grunde er nødvendigt, at afgørelsen sker ved lov, vil jeg ikke gerne tage stilling til,

før jeg hører, hvad sagkyndige har at sige om dette. I realiteten vil det næppe gøre større forskel undtagen med hensyn til, hvor hurtigt en afgørelse kan falde. Folketinget skulle jo normalt ikke være til rådighed alle årets tolv måneder.

Både af denne og af andre grunde vil det være nødvendigt at se nærmere på stk. 2 i § 4 om, hvornår virkningerne af en beslutning skal træde i kraft. Jeg er bange for, at den foreslåede fremgangsmåde vil betyde en forsinkelse, der vil kunne være uheldig, men herom kan vi også tale i det udvalg, som skal behandle lovforslaget.

Til slut den bemærkning, at vi i udvalget må undersøge de tilsvarende love i Norge og Sverige. Den dag vi får et nordisk fællesmarked, må vore dumpingværn jo i alle tilfælde sammenarbejdes, men på den anden side mener jeg ikke, vi kan udskyde et nødvendigt værn for dansk industri såvel som for håndværket. Det vil heller ikke være nogen skade til, om vi gør erfaringer på dette område snarest muligt, og inden vi tiltræder en ordning, der skal gælde for et fælles marked.

Med en dumpinglovgivning er vi inde på et område, hvor vi bevæger os på et meget usikkert grundlag. Vi kan kun skabe en ramme for en ordning, der skal bruges med den største forsigtighed; men jeg er heller ikke i tvivl om, at vareforsyningsudvalget — eller hvilket folketingsudvalg det nu bliver — vil sørge for, at en dumpinglov ikke bliver misbrugt.

Jeg kan på det konservative folkepartis vegne tilsige en interesseret medvirken til løsning af den foreliggende opgave.

Aage Fogh: Sådan rent umiddelbart forekommer det i og for sig tiltalende at skulle behandle et lovforslag, der går ud på at hindre, at unfair konkurrence udefra ødelægger dansk industri. Men ved at sidde og høre på det ærede medlem hr. Lars P. Jensen fik jeg det indtryk, at det ærede medlems argumentation i væsentlig grad gik ved siden af det, det foreliggende lovforslag byder på. Det ærede medlem talte om, til hvilke priser man kunne købe udenlandske varer her i landet, og hvad det kostede at producere de samme varer i Danmark; det har, så vidt jeg kan se, ikke

[Aage Fogh.]

noget som helst at gøre med det foreliggende lovforslag. Det ærede medlem talte endvidere om salg af overskudslagre, at det kunne være højest ubehageligt at få sådanne varer ind på det danske marked; det er vi ikke uenige om, men jeg kan heller ikke se, at det berører det foreliggende lovforslag. Det turde måske være et bevis for, at det område, vi her er inde på, er ganske overordentlig vanskeligt at færdes på. Hvis problemet kun var det at tage stilling til, hvor stor afgift der skulle pålægges en indført vare, for at dansk industri skal kunne konkurrere, var det let, men det er jo ikke det, man skal konstatere; man skal konstatere, hvad det koster at producere varer i udlandet, og til hvilken underpris den sælges i Danmark i forhold til det, det har kostet at producere den i udlandet, eller det, den handles til derude, og det tror jeg vil være ganske overordentlig svært. Derfor vil jeg gerne sige til den højtærede finansminister, at inden der kan være tale om, at vi fra vor side kan give tilslutning til det foreliggende forslag, må vi i udvalget have ganske overordentlig mange oplysninger.

Jeg skal ikke på forhånd afvise, at disse oplysninger kan være af en sådan karakter, at vi kan medvirke til forslaget gennemførelse, men vi må jo dog, synes jeg, ganske naturligt have at vide, hvilke tilfælde der har foreligget i den seneste tid, som ville kunne komme ind under en sådan lov, og vi må også have at vide, hvordan loven ville have virket i disse bestemte tilfælde. Gennemføre en sådan lov ganske uden at have beviser for, at den er påkrævet, mener jeg ikke vi kan. Vi må vel også have eksempler på — det var det, det ærede medlem hr. Harald Nielsen nævnte — hvordan tilsvarende love virker i andre lande. Så vidt mig bekendt har Sverige haft en lovgivning på dette område i en årrække, men praktisk talt ikke brugt den; Norge har også gennemført en sådan lovgivning, men den har vist overhovedet ikke været i brug, og man har ligeledes haft en sådan lovgivning i Amerika, Australien og forskellige andre steder. Altså, alle disse problemer må vi have oplysninger om i det udvalg, der vil blive nedsat.

Der er vel også grund til at antage, at

en lov af den karakter meget let kan give anledning til stridigheder landene imellem. Hvis man f. eks. fra dansk side skal undersøge i et eller andet fremmed land, hvordan dets handelsforhold ligger, vil der være meget stor sandsynlighed for, at det kommer til stridigheder med hensyn til dette problem, og jeg vil derfor også gerne have nøjere oplysninger om, hvordan udenrigsministeriet stiller sig til hele dette problem.

Det er de mere almindelige bemærkninger, jeg har at fremsætte, og som altså i det væsentligste går ud på et krav om flere oplysninger, og det håber vi altså at få i det kommende udvalg.

Dernæst vil jeg gerne fremsætte et par bemærkninger til nogle af de enkelte paragraffer.

I § 1 er grænserne trukket op for, i hvilke tilfælde loven skal anvendes. Det første tilfælde omhandler det, der kan betegnes som unfair konkurrence, prispolitik for at ødelægge bestående virksomheder, og det lader sig vel høre. Det andet tilfælde omhandler forsøg på gennem prispolitik at forhindre oprettelse af produktionsgrene her i Danmark; dette synes mig at være mere betænkeligt. Hvis udlandet skulle være så velvilligt at sælge os billige varer på et område, hvor vi ikke selv producerer, forekommer det mig dog for så vidt urimeligt, at vi skulle fordyre disse varer for at oprette en produktionsgren herhjemme. Derfor vil jeg gerne have lidt nærmere forklaring med hensyn til dette spørgsmål.

§ 4 bestemmer, at finansudvalget skal være finansministerens rådgiver med hensyn til, hvornår loven skal sættes i kraft. Herom må jeg på forhånd sige, at med de erfaringer, vi har med hensyn til socialdemokraternes og de konservatives stilling over for told i almindelighed, har vi ikke noget som helst ønske om, at de to partier bag finansudvalgets bambustæppe skal kunne sidde og bestemme, hvornår vi skal iværksætte den slags foranstaltninger. Her må vi så afgjort, hvis vi skal medvirke til forslaget gennemførelse, finde frem til et andet forum. I og for sig vil jeg finde det naturligt, at sagerne bliver afgjort her i folketinget i fuldt dagslys, således at forbrugerne — det er dog navnlig deres interesser, det gælder i denne forbindelse — gennem folketingets forhand-

[Aage Fogh.]

linger kan få fuld klarhed over, hvad det er, vi foretager os. Derfor må jeg meget kraftigt henstille, at § 4 bliver ændret.

Jeg har også mine meget, meget store betænkeligheder med hensyn til §§ 6 og 7.

Ifølge § 6 skal, hvis det viser sig, at der er opkrævet for meget i dumpingtold, det for meget erlagte beløb tilbagebetales til importøren. Dette ser i første omgang meget tilforladeligt ud, men der er jo dog den mulighed, at importøren har sikret sig i forvejen, således at det er forbrugerne, der har betalt det for meget erlagte, og derfor var det formentlig rimeligere, om man forsøgte at finde tilbage til forbrugerne med det for meget erlagte beløb.

Jeg er som sagt også meget betænkelig ved § 7. Det hedder i § 7, stk. 1:

„Finansministeren kan pålægge såvel offentlige myndigheder som private personer, sammenslutninger og virksomheder at afgive alle oplysninger, som skønnes nødvendige ved anvendelsen af denne lov, og kan i forbindelse hermed kræve at få kopier af udbuds- og tilbudsmateriale af enhver art.“

Jeg synes, det er en overmåde betænkelig paragraf, og jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, hvor stærkt grundlaget skal være for, at finansministeriets embedsmænd i kraft af denne lovbestemmelse kan gå til en så nærgående undersøgelse af landets virksomheder, som der her er tale om.

Jeg skal ikke ved denne lejlighed opholde tinget længere, men skal på partiets vegne gentage, at jeg ikke tør benægte, at der i udvalget kan gives sådanne oplysninger, at det vil være rimeligt for os at gå med til den her foreslåede lovgivning. Men vi må have helt andre oplysninger end dem, der foreligger på nuværende tidspunkt.

Fuglsang: Da mit partis ordfører ikke er til stede, vil jeg gerne på kommunisterne vegne gøre nogle bemærkninger til

det foreliggende forslag til lov om værn mod dumping. Vi kommunister erkender, at det af mange, ikke mindst beskæftigelsesmæssige, grunde kan være nødvendigt at træffe foranstaltninger for at hindre, at der på dumpinggrundlag og gennem unfair konkurrence kastes store mængder meget billige varer ind på det danske marked. Men det vanskelige spørgsmål bliver, hvordan man kan gøre det mest effektivt, og ikke mindst hvordan det kan gøres, uden at det straks udnyttes af hjemlige spekulanter til at sikre sig en ekstra avance og fortjeneste. Vi kommunister er i hvert tilfælde ikke sikre på, at det her foreliggende forslag med sin antidumpingtold er det helt rigtige til at løse problemet, og jeg vil ligesom de foregående ordførere gerne først se, hvad der sker med forslaget i det udvalg, som bliver nedsat.

For det første er det sådan — ministeren var selv inde på det ved fremsættelsen, hvor han bl. a. byggede på praktiske erfaringer — at det vil blive svært at praktisere loven. Dernæst er det for mig et spørgsmål, hvorvidt loven vil være i stand til at opfylde sit formål effektivt: at være det rigtige værn, hvor der vitterligt foreligger dumping. I den forbindelse opstår et problem, der tidligere er fremdraget, nemlig hvad vi skal forstå ved begrebet dumping.

Den højtærede minister omtalte flere former for dumping, bl. a. det, der kaldes social dumping, d. v. s. tilfælde, hvor de lave og for os farlige eksportpriser skyldes en meget hårdhændet udbytning af den hjemlige arbejdskraft og hele hjemlandets befolkning; og som et andet eksempel nævntes prisdumping, hvor eksportpriserne fastsættes lavere end de priser, den pågældende vare sælges til i hjemlandet. Som ministeren sagde — og det fremgår også af lovforslagets udformning — er det denne sidste form, som man søger at komme til livs, ikke den første eller de andre, der blev nævnt.

Her må man for det første spørge, om

[Fuglsang.]

det ikke bliver noget af en skønssag, hvad der hører under den ene, og hvad der hører under de andre former. I § 2 gives der definitioner af indførselspris og normal pris og om forholdet mellem priser i indlandet og eksportpriser, men hvad vil man gå frem efter som sammenligningsgrundlag? Vil man tage den officielle kurs? Den kan som bekendt være vanskelig at bruge i mange tilfælde; f. eks. er dollarens officielle omregningskurs ca. 7 kr., men det betyder jo ikke, at dens indre købekraft og værdi er 7 gange så stor som en dansk krone. Det er overhovedet sådan, at valutakurser meget ofte fastsættes ud fra helt andre synspunkter og interesser end dem, ud fra hvilke udenrigshandelen drives. Endelig kan man, hvis man skal fastsætte de forskellige landes indre prisniveau, retfærdigvis ikke komme uden om den sociale standard i vedkommende land, d. v. s. hvor stor en del af det antal kroner, eller hvad det nu drejer sig om, som indtjenes, der på forhånd er bundet til visse faste sociale udgifter, og hvor stor en del af lønnen der kan frigøres for at tilfredsstille de daglige livsforbrønde. Men bortset fra det må man spørge — og det må vel være det afgørende, når man tager lovens formål i betragtning: er virkningerne ikke ganske de samme for os, hvad enten dumping har den ene årsag og form, eller den har den anden?

Jeg er ikke ganske sikker på, at en antidumpinglov som den her foreslåede med antidumpingtold og udligningstold kan yde den fornødne beskyttelse. Mon ikke en importkontrol i forbindelse med avancekontrol o. s. v. kunne vise sig at være nok så effektiv? Hvad dette lovforslag angår, er det vel et spørgsmål, om det kan anvendes mod de meget prisbillige japanske tekstilvarer, som det ærede medlem hr. Lars P. Jensen omtalte, og som er et af de områder, man angiveligt vil værne sig imod. Et andet spørgsmål, som allerede er nævnt, er, i hvilket omfang loven vil kunne finde anvendelse over for statsopkøbte overskudslagre, der kastes ud på markederne til billige priser.

I forbindelse med disse overskudslagre — og her tænker jeg bl. a. på det amerikanske korn — vil jeg gerne nævne en anden

ting. Man går i § 1 ud fra, at formålet er at afværge den fare, som dumping kan være for det indenlandske erhverv, og i § 5 nævner man en række organisationer, som kan kræve loven sat i funktion.

Lad mig lige her indskudt stille et spørgsmål, nemlig om importørernes stilling. De nævnes i § 6, men er det faktisk ikke sådan, at importørerne først træder ind i billedet bagefter, eller hvilke muligheder har de for at gøre sig gældende, før virkningerne eventuelt får lov at træde i kraft?

Jeg vender herefter tilbage til de i § 5 nævnte organisationer. Nu er det jo sådan, at der udmærket godt inden for et enkelt erhverv kan være forskellige, endda modstridende, interesser; en foranstaltning, som kan siges at være til gavn for én gren af erhvervet, kan udmærket være til skade for udviklingen af en anden gren af erhvervet. Lad mig tage et enkelt eksempel. Man gennemførte, angivelig for at beskytte landbruget, i 1930'erne en importafgift på korn. Det ligger i sagens natur, at det værn, denne foranstaltning var, kun kom den gren af landbruget til gode, som havde korn at sælge og derfor var interesseret i at opretholde en høj kornpris, i dette tilfælde storbruget, hvorimod det for småbruget op gennem 1930'erne kom til at betyde en merudgift på ca. 1/4 milliard, og småbruget er med sin husdyrreksport en ikke ringe del af dansk erhverv og af ikke ringe betydning for dansk samfundsøkonomi. Sådan kan det komme til at ligge på mange områder, og sådan er det vel økonomisk set i mange tilfælde.

For mig at se ligger Danmarks økonomiske hovedpine i øjeblikket bl. a. i det skæve bytteforhold, vi har, misforholdet mellem de lave priser på vore eksportvarer og de forholdsvist høje priser på mange importvarer. Ja men er vi da ikke interesseret i at udvikle alt, som kan tjene til at bedre dette forhold? Set ud fra det synspunkt vil det da i almindelighed være urigtigt at hindre importen af billige varer.

Til slut endnu en gang: i hvilket omfang vil denne lovs foranstaltninger kunne tjene formålet uden alt for store uheldige prismæssige virkninger? Jeg kan ikke lade være at tænke på den debat, der i fjor blev ført på baggrund af visse toldforhøjelser, som dengang blev gennemført for at beskytte teks-

[Fuglsang.]

tilindustrien, og hvor man henviste til den faldende omsætning af tekstilvarer og den dermed følgende arbejdsløshed, forhold, der, som det ærede medlem hr. Lars P. Jensen allerede har gjort opmærksom på, nu er bedret en del. For at blive på dette område: er det da sådan, at omsætningen i almindelighed fremmes ved at gennemføre forholdsregler, som, hvis man ikke samtidig træffer tilsvarende forholdsregler mod priser og avancer, yderligere vil fordyre tekstilvarerne og dermed yderligere forringe den brede befolknings mulighed for at dække sit behov for tekstilvarer?

Altså, vi erkender, at et vist værn mod dumping og unfair konkurrence kan være på sin plads, ikke mindst af hensyn til beskæftigelsen, men det kan ikke være formålet dermed at beskytte vitterligt alt for høje avancer, ikke blot inden for tekstilindustrien, men på talrige andre områder, ure o. s. v. Derfor må man i hvert tilfælde, hvis man indfører toldbeskyttelse, samtidig sikre forbrugerne ved at træffe foranstaltninger mod priser og avancer. Men bortset derfra mener jeg stadig, at en importkontrol ville være det bedste, og jeg vil i hvert tilfælde, hvad dette lovforslag angår, afvente, hvordan det kommer til at se ud efter at have været turen igennem i det udvalgte, jeg forventer nedsat.

Oluf Pedersen: Spørgsmålet om dumping er jo ikke nyt; det har været behandlet her i tinget før, og det har også været behandlet i toldkommissionen, hvor et forslag, som var fremsat, ikke fik fornøden tilslutning.

Ved dumping må man vel forstå, at der foretages en import med det formål at slå en dansk vare ud, hvorefter sælgeren kan tage højere pris. Det var jo på det grundlag, man drøftede spørgsmålet tidligere. Jeg har ikke set noget virkeligt eksempel på dumping; alle de eksempler, der er nævnt, har jo vist sig ikke at kunne holde.

Der var eksemplet med gelatinen, som man hævdede blev solgt billigere her i Danmark end i Tyskland; men det viste sig jo ved nærmere undersøgelse, at den prisforskel, der var, ikke kunne være afgørende for den fabrik, der klagede. De danske Spritfabrikker, sådan at i alt fald jeg fik

den opfattelse, at dette eksempel ligefrem var lavet for tilfældet. Vi ved jo nok, at foreningen Dansk Arbejde er nær knyttet til denne erhvervsvirksomhed.

Så havde vi eksemplet med høreapparaterne, som Industrirådet betegnede som oplagt dumping. Det viste sig, at den danske stat havde fået tilbudt 2 000 høreapparater fra England til 180 kr. stykket, medens de i England kostede 670 kr. Jeg kan godt sige, at i toldkommissionen var der ingen, som kunne dele den opfattelse, at man skulle vedtage en lovgivning imod, at den danske stat købte en vare for 180 kr. frem for at betale 670 kr.

Så var der det eksempel, som det ærede medlem hr. Lars P. Jensen fremdrog, elektricitetsmålerne. Det lå sådan, at målerne blev solgt inden for et kartel, der havde fastsat, at i Danmark skulle en trefaset måler koste 91 kr. 55 øre, medens den f. eks. i Belgien skulle koste 178 kr. 67 øre, altså det dobbelte. Men så skete det mærkelige, at det blev oplyst, at der var en dansk fabrik, som var konkurrencedygtig og solgte en sådan måler for 87 kr. 36 øre og havde gjort det i mange, mange år. Hvis man havde fået det, som Industrirådet ønskede, skulle danske forbrugere altså have betalt den dobbelte pris for målerne.

Jeg kan godt forstå, at Otto Himmelstrup, daværende ordfører for venstre, efter at vi havde behandlet disse ting i toldkommissionen, i Dansk Grossisttidende skrev, at ingen eksempler var vist på, at der forelå dumping. Men når der ingen eksempler er herpå, er det da underligt at gå til en lovgivning. Danmark er jo ikke noget frihandelsland, vi har told i overflødighed. Det, vi trænger til, er mere frihandel, afvikling af told og varefordyrelse og restriktioner.

Vi havde i sin tid en venstre-konservativ regering, som startede med at afskaffe visse restriktioner og lave nogen liberalisering; det var dengang, det ærede medlem hr. Weikop var handelsminister. Men da så handelsministeriet overtoges af den konservative Aage Rytter, gik tæppet ned: aldrig et slag liberalisering mere. Så blev det til told, og det til trods for, at venstres egen ordfører her i tinget erklærede, at der var fra 2 500 til 3 000 mill. kr. af den danske import under kontrol. Så der var

[Oluf Pedersen.]

nok at tage fat på. Det ærede medlem hr. Anker Lau sagde dengang endvidere, at fordyrelserne var værst dér, hvor man opretholdt restriktionerne.

Jeg vil meget henstille til den højtærede finansminister, der jo har statistisk departement under sig, om ikke vi kunne få en redegørelse over, hvordan det ligger med prisforholdene her og andetsteds. Man klager så tit fra industrien, det vil sige fra visse industrier, over, at de ingen toldbeskyttelse har; men er forholdet ikke det, at til gengæld for, at de ikke har toldbeskyttelse, har de lavere produktionsomkostninger, fordi leveomkostningerne her i Danmark ligger betydeligt under andre landes? Jeg har set fremsat den påstand, at leveomkostningerne for en arbejder ligger 20—25 pct. højere i Sverige end i Danmark. Jeg vil gerne, om man kunne få dette oplyst, for det har den største betydning, hvis det er sådan. Det er ganske givet, at hvis man forlanger, at dansk landbrug skal kunne konkurrere — og det kan man med rette forlange — så skal dansk landbrug også have varer fra industrien til den lave pris; og det gælder ikke alene landbruget, men hele eksportindustrien. Tager man skibsværfterne, så må de jo konkurrere med andre lande uden nogen toldbeskyttelse, og de kan konkurrere, til trods for at de ikke har toldbeskyttelse, skønt leveomkostningerne påvirkes af den toldbeskyttelse, den øvrige danske industri får. Det synes jeg man burde undersøge.

Ekstrabladet lavede i 1953 en undersøgelse, som viste, at der var en overpris på 800 kr. på et køleskab her i Danmark i kraft af importbegrænsningen og noget tilsvarende for et fotografiapparat. Det var et dyrt fotografiapparat, som kunne købes andetsteds for 872 kr., men som der her i Danmark forlangtes 1 545 kr. for, altså en 77 pct. højere pris. For et oliefyr, som andetsteds kostede 2 500 kr., forlangte man her i landet 4 000 kr., i kraft af at der var restriktioner, som hindrede import her til landet.

Nu har vi så fået dette lovforslag, som på mange måder er interessant, og som jeg i og for sig synes er pudsigt. Det er et lovforslag om dumping, men der nævnes i bemærkningerne til det ikke et eneste

eksempel på, at dumping er forekommet. Jeg synes jo nok, man måtte kunne finde blot ét eksempel, men det kan man åbenbart ikke. Det er heller ikke almindeligt, at man har en sådan lovgivning rundt omkring. Så vidt jeg husker efter de sidste oplysninger, vi fik i kommissionen, var der ikke andre lande end Sverige og Vesttyskland, der havde en sådan lovgivning. Norge fik senere en lov. Vesttyskland har aldrig brugt sin lov, Sverige har vist brugt sin én gang, men det er jo ikke meget.

I sin fremsættelse siger den højtærede finansminister, at i almindelighed er det naturligvis i et lands interesse, at importvarer, der købes til landet, fremkommer til så lave priser som muligt, således at bytteforholdet mellem importvarer og eksportvarer med andre ord bliver så gunstigt som muligt; lave importpriser kan derfor normalt ikke anses for skadelige, men vil være til fordel for et land. Jeg tror ikke, det ærede medlem hr. Lars P. Jensen overhovedet har læst denne tale. Det er jo sagt udmærket; udtalelsen er udtryk for, at den højtærede finansminister åbenbart forstår, at al handel er varebytte. Stor import er nødvendig for stor eksport, og billig import er udtryk for, at man får en god pris for sin eksport, og det er dog en mærkelig ting at skulle lovgive imod. Det er, ligesom man ville lovgive imod, at husmødrene får det mest mulige i kurven, når de går til købmanden eller i brugsforeningen, og det er dog urimeligt, selv om jeg godt ved, at det ærede medlem er tilhænger af det. Ministeren forklarer, at det er vanskeligt at beregne lovens virkninger og besværligt at administrere den; det har man erfaret i Norge og Sverige. Dernæst siger ministeren, at der vil måske ikke her blive tale om at pålægge en sådan told, men hjemmelen dertil vil have værdi gennem en almindelig præventiv virkning. Ja men i det øjeblik man siger det, er man i konflikt med udtalelsen om, at vi har interesse i billige varer. Man regner med, at loven ikke skal bruges, men virke på den måde, at ingen tør importere de billige varer, således at vi får den bedst mulige pris for danske varer. Først siger ministeren altså, at billige varer er godt, og derefter, at den lov, han foreslår gennemført, vil holde de billige varer ude; men hvis det er rigtigt, at den

[Oluf Pedersen.]

vil det, så er ministeren ligefrem gået ind for en lovgivning, om hvilken han selv indrømmer, at den er i strid med danske interesser, den er landsskadelig. Det mener jeg også den er; vi er altså enige. Men så burde vi også kunne blive enige om, at lovforslaget ikke skal gennemføres.

Endvidere er den lov, man her vil gennemføre, en lov, der giver fuldmagt til ministeren og finansudvalget. Det må være nogenlunde klart, at et sådant lovforslag kan man ikke vedtage. Når man laver toldlove og skattelove, må de vedtages i hvert enkelt tilfælde; vi må have sådanne foranstaltninger forelagt her i tinget, hver enkelt gang man tænker sig at gennemføre dem. Denne tanke bør derfor opgives. Problemet er vanskeligt. Det er i Danmarks interesse at få billige varer, og det kan befrygtes, at hvis vi gennemfører en lov som denne, vil den bevirke, at de billige varer holdes ude. Desuden er lovforslaget taget og uklart. Det svarer for så vidt godt til professor Bircks udtalelse, idet han erklærede — og jeg tror, han havde ret — at al tale om dumping er humbug. Det må blive en uklar lovgivning, når man søger at gennemføre foranstaltninger mod noget, der af en fremtrædende professor i nationaløkonomi ved Københavns universitet har kunnet karakteriseres som humbug.

Finansministeren (Kampmann): Når man ser væk fra den ærede sidste ordfører, kan man konstatere, at der var almindelig tilslutning til, at det er rimeligt nu at drøfte, om vi skal have en antidumpinglovgivning.

Det ærede medlem hr. Lars P. Jensen anbefalede, og det ærede medlem hr. Harald Nielsen udtalte, at der kan være brug for en sådan lovgivning. Det ærede medlem hr. Foss sagde, at det efterhånden blev mere og mere nødvendigt at gennemføre en lovgivning af denne art, og at lovforslaget var et brugbart grundlag for en drøftelse heraf. Det ærede medlem hr. Aage Fogh begyndte med at sige, at tanken kunne virke umiddelbart tiltalende. At han senere tog ret stærke forbehold, bemærkede jeg, men han ville dog ikke afvise en forhandling om spørgsmålet. Selv det ærede medlem hr. Fuglsang erkendte, at beskæftigelsesmæs-

sige grunde kunne tale for at gennemføre en lovgivning som denne. Det takker jeg for. Jeg havde i og for sig ikke ventet almindelig tilslutning til lovforslaget i den form, jeg har givet det. Jeg kan måske sige det på den måde, at næsten ligegyldigt, hvordan jeg havde udformet lovforslaget, ville der have været afvigende synspunkter med hensyn til, hvordan det skulle se ud.

Jeg har set det som min opgave at give et oplæg til en diskussion om spørgsmålet, og efter de udtalelser, der er faldet her ved første behandling, synes jeg, at jeg, når jeg selv skal sige det, er sluppet nogenlunde fra det.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh begyndte med § 1 og mente, at det måske ikke var en hel klar definition af dumpingbegrebet, der fandtes her. Jeg kan henvise det ærede medlem til artikel VI i GATT-organisationens overenskomst, som jeg med formandens tilladelse gerne vil have lov at citere af. Det hedder i stk. 1:

„De kontraherende parter erkender, at dumping, hvorved et lands varer indføres på markedet i et andet land til priser, der er lavere end varenes normale værdi, er forkastelig, såfremt den forvolder eller truer med at forvolde væsentlig skade for en på den kontraherende parts territorium etableret erhvervsgren eller i væsentlig grad forsinket oprettelsen af en indenlandsk erhvervsgren.“

Det er altså ikke en formulering, jeg har fundet på, men en formulering, der er taget direkte fra GATT-overenskomsten. Naturligvis har vi lov til her i tinget at diskutere, om formuleringen skal se sådan ud, men der er altså ikke tale om, at jeg har lagt nogen særlig snedighed for dagen.

Der er i øvrigt gjort bemærkninger til § 4, idet man ikke fra ret mange sider udtalte tilslutning til, at det skulle være finansministeren med tilslutning af folketingets finansudvalg, der tager beslutning om pålæggelse af antidumpingtold.

Det ærede medlem hr. Harald Nielsen mente, at enten måtte vi nå frem til så klar en bestemmelse, at finansministeren selv kunne tage beslutning, eller også måtte man finde — jeg citerer efter hukommelsen — en mere toldpolitisk neutral instans. Jeg forstod ikke rigtigt, om en sådan mere toldpolitisk neutral instans skulle findes

[Finansministeren.]

inden for folketingets rammer — således som det ærede medlem hr. Foss var inde på — eller det skulle være et andet udvalg end finansudvalget, eller om det ærede medlem tænker på et udvalg med repræsentanter for kredse uden for folketinget. Hvis det er det sidste, det ærede medlem tænker på, er jeg ret betænkelig ved en sådan fremgangsmåde, men jeg ser gerne, at man når frem til mere klare bestemmelser, således at det bliver finansministeren — og naturligvis i praksis tolddepartementet — der administrerer loven alene. Jeg tør imidlertid garantere, at var jeg kommet med et forslag om, at finansministeren skulle have denne bemyndigelse, havde der lydt ganske andre toner fra mange ordførere; man ville have sagt, at her var tale om en bemyndigelseslovgivning, der gik langt ud over, hvad der var sædvane. Jeg mindes blot en drøftelse, vi havde, da vi behandlede forslag til en ny lovgivning vedrørende statistisk departement; da holdt partiet venstre sig ikke tilbage. Men jeg er villig til at drøfte bestemmelser, ifølge hvilke det bliver tolddepartementet — der er det mest sagkyndige og forhåbentlig, som det har været hidtil, det mest neutrale organ og det, der har mest forstand på det hele — der administrerer lovgivningen, naturligvis under finansministerens ansvar. (*Afbrydelse af Bertel Dahlgaard*). Jeg forstår, at det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard vil være med til en sådan ordning. (*Bertel Dahlgaard: Nej!*). Nå, det var ikke det, det betød.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh fandt bestemmelserne i § 7 ret vidtgående. Jeg kan hertil svare, at de på ingen måde går ud over, hvad der er sædvane i vor toldlovgivning. Jeg kunne citere talrige paragraffer inden for toldlovgivningen, der hjemler noget tilsvarende for toldvæsenet. Det må i og for sig også være en sikring, at vi har adgang til at få set, om de tal, der er forelagt for os, er reelle.

Af det ærede medlem hr. Oluf Pedersens almindelige betragtninger skal jeg kun anholde den, at vi her i landet skulle have told til overflod. Det er ikke ukendt, at Danmark er et af de lande, der har de laveste toldtariffer. Hvorfor stå og sige sådan noget, der er i strid med sandheden? Det klæder ikke det ærede medlem.

Det ærede medlem kom også lidt ind på det samme spørgsmål, som blev rejst af det ærede medlem hr. Viggo Starcke under åbningsdebatten. Under denne debat henviste jeg til den mere saglige drøftelse i forbindelse med det forslag, der foreligger her, og derfor er det vel rimeligt, at jeg svarer både det ærede medlem hr. Oluf Pedersen og det ærede medlem hr. Viggo Starcke på spørgsmålet om grundlovsstridigheden af en lovgivning som denne.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke spurgte dengang, om den foreslåede bemyndigelse til at pålægge antidumpingtold eller udligningstold ikke strider mod grundlovens § 43, og truede mig endog med rigsretten. Jeg har gået og været nervøs lige siden; men forslaget skal da i hvert fald først gennemføres, før der kan blive tale om noget sådant. Overfor spørgsmålet om den foreslåede bemyndigelses grundlovmæssighed kan i almindelighed bemærkes, at en bemyndigelse til under visse nærmere angivne omstændigheder at pålægge en på en ligeledes nærmere angivet måde beregnet afgift ikke kan anses for at være stridende mod grundlovsforkriften. Jeg kan tilføje, at denne betragtning i høj grad støttes af den gennem årene fulgte lovgivningspraksis. Lovgivningsmagten har nemlig i en lang række tilfælde anset sig for beføjet til at udstede mere eller mindre vidtgående bemyndigelsesbestemmelser vedrørende pålæg, forandring eller ophævelse af skatter og afgifter, og til det ærede medlems orientering kan jeg nævne enkelte eksempler.

Ved lov nr. 188 af 20. maj 1933 om kommunale ejendomsskatter blev finansministeren bemyndiget til til dækning af statskassens udgifter ved tilskud til amstkommunerne i fornødent omfang — jeg lægger vægt på „i fornødent omfang“ — forholdsmæssigt at forhøje de indkomstskattebeløb, der indkom ved pålignet indkomst- og formueskat til staten. Der var lagt et loft over på 20 mill. kr., men det var finansministeren, der bestemte omfanget. Denne bemyndigelse blev benyttet i de følgende år, hvor finansministeren samtidig benyttede sig af tilsvarende bemyndigelser, givet ved en lang række andre love.

Jeg kan også nævne, at en vidtgående bemyndigelse til finansministeren blev givet

[Finansministeren.]

ved lov nr. 100 af 14. april 1937 om den fælleskommunale udligningsfond. Herefter kunne skatten til udligningsfonden ned-sættes eller forhøjes efter fondens behov. Der står i øvrigt i bemærkningerne til det lovforslag, som vi drøfter i dag, at ved toldlovens § 4, altså inden for den bestående toldlovgivning, er der givet en bemyndigelse til i visse tilfælde at pålægge varer en told på indtil 75 pct. af importværdien.

Jeg mener altså ud fra disse eksempler og ud fra mit almindelige standpunkt at have påvist, at lovgivningsmagten ikke tidligere er vejet tilbage for ved lov at give bemyndigelse til under nærmere i loven fastsatte bestemmelser at pålægge skatter eller afgifter beregnet på den i den pågældende lovgivning ligeledes nærmere fastsatte måde. Disse bemyndigelser har ofte haft langt større rækkevidde, end jeg nogen sinde forventer at den bemyndigelse, der kunne være tale om i dette lovforslag, vil få.

Jeg vil til slut til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen sige, at der ved gennemførelsen af denne lovgivning ikke er tale om, at Danmark betræder en vej, som ikke er betrådt af andre lande.

Flere af de ærede medlemmer har bedt om oplysninger til udvalget, og dem er jeg naturligvis villig til at komme med. I en lang række lande har man antidumping-lovgivning eller en lovgivning, der kan sammenlignes hermed. Under forhandlingerne har man nævnt Norge og Sverige, og det er naturligt, at man nævner dem. Jeg kan særlig nævne USA, Australien, Sydafrika, Canada, New Zealand, Indien, Østrig, Vesttyskland, Frankrig og Grækenland, hvorfra vi har oplysninger om, hvordan lovgivningen ser ud, og hvordan den administreres. Såvel disse oplysninger som en række andre oplysninger, der er fremsat ønske om, skal blive stillet til rådighed for udvalget.

Oluf Pedersen: Selv om det ikke vedrører selve lovforslaget, ville det have glædet mig, om den højtærede finansminister havde imødekommet mit ønske om at få fremskaffet oplysninger om leveomkostningerne her og i andre lande. Vi har

statistik over så mange ting, men dette ville være noget af det mest interessante, vi kunne få, og jeg tror, det er tiltrængt.

Den højtærede minister siger, at vi her i landet ikke har told i overflod. Det er forkert. Vi fik en ganske overflødig toldlov i fjor, og dernæst har vi restriktioner i overflod, mange, mange flere restriktioner, end folk i almindelighed tænker sig, og de virker meget mere varefordyrende, end man tænker sig. Det skulle vi da se at komme ud af i stedet for at vedtage et lovforslag som det foreliggende.

Finansministeren mener, at forslaget er fuldt forsvarligt, og henviser til den bestemmelse, der findes i toldloven. Se, den bestemmelse, der er i toldloven, er dog af den karakter, at det tydeligt er sagt, i hvilke tilfælde man kan pålægge denne særlige told, og hvor meget den skal udgøre; og vedkommende, den går ud over, kan indanke sagen for domstolene. Men hvis man vedtager dette lovforslag i den form, den højtærede finansminister har fremsat det, er det finansudvalget, der skal sidde og lovgive, og så kan afgørelserne ikke indankes for domstolene. Jeg mener, det er en meget uheldig affattelse, og selv om man ikke kan sige, den er grundlovsstridig — jeg er jo ikke så hård i min dom — svarer den i alt fald ikke til grundlovens ånd. Jeg mener, at en lov må være formet sådan, at den, den går ud over, kan indanke afgørelsen i henhold til denne lov for domstolene, uden at det skal kunne siges: sådan har man vedtaget det i finansudvalget ved en beslutning for lukkede døre.

Viggo Starcke: Jeg takker den højtærede finansminister for hans bemærkninger i anledning af det, jeg sagde under åbningsdebatten. Men når den højtærede finansminister i det foreliggende lovforslag foreslår, at der gives ministeren myndighed til at pålægge eller ophæve eller nedsætte eller forhøje satserne, uden at det er nævnt, hvilke varer det drejer sig om, og der tilmed er fastsat ganske overordentligt uklare bestemmelser om, hvilke tilfælde det drejer sig om, må man uvilkårligt sammenligne disse bestemmelser med det, der står i grundlovens § 43, hvor det udtrykkelig fastslås, at ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov.

[Viggo Starcke.]

Disse ord er så ganske overordentligt klare, at de ikke kan diskuteres, og jeg vil gerne henstille til den højtærede finansminister eventuelt at indhente et responsum herom fra vore statsretskyndige. Jeg vil dog sige, at der skal meget stærke argumenter til for at rokke mig, for hvis dette er overensstemmende med grundlovens § 43, vil jeg gerne bede den højtærede finansminister forklare mig, hvad vi skal med grundlovens § 43. Hvad er meningen med den?

Endelig tillod jeg mig under åbningsdebatten at bede den højtærede finansminister drage omsorg for, at de eksempler, som er blevet forelagt toldkommissionen, bliver stillet til rådighed for tinget, så vi kan se, hvad det er, det drejer sig om.

Finansministeren (Kampmann): Nu er der formentlig grænser for, hvad selv jeg kan forklare det ærede medlem hr. Viggo Starcke. Der står i grundlovens § 43, at ingen skat kan pålægges, forandres eller ophæves uden ved lov — uden ved lov; men hvis man vedtager en lov — og det er jo det, lovforslaget her går ud på — hvorefter finansministeren under nærmere givne betingelser kan pålægge en sådan antidumpingtold, er det jo vedtaget ved lov at give mig bemyndigelse hertil. Hvis vi kan nå frem til så skarp en afgrænsning af de tilfælde, hvor en sådan told kan pålægges, at vi ikke behøver at lade folketinget give mig en sådan bemyndigelse, har jeg ikke noget imod det, men jeg gik ud fra, at man gerne ville have indseende med denne administration, og derfor har jeg foreslået, at det skulle være finansudvalget, der traf afgørelserne, men det må gerne være et andet udvalg. Jeg har ikke givet udtryk for, at der skulle skjules noget her, og jeg ved ikke, hvor det ærede medlem har det fra.

Det ærede medlem hr. Oluf Pedersen sagde, at han ikke ville bruge så stærkt et udtryk, som at der var tale om grundlovsstridighed; det betyder, at det ærede medlem hr. Oluf Pedersen er ved at forstå, at der ikke er tale om noget grundlovsstridigt. Det ville have glædet mig, om også det ærede medlem hr. Viggo Starcke havde forstået det nu.

Det ærede medlem hr. Viggo Starcke spurgte, om jeg ville indhente en udtalelse

fra de statsretskyndige — eller hvad det var, han kaldte dem. Jeg har ikke noget imod, at vi ud over de kyndige, vi har inden for administrationen, spørger nogle andre.

Endelig spurgte det ærede medlem hr. Oluf Pedersen mig, om man ikke kunne få foretaget nogle sammenlignende undersøgelser af prisniveauet her i landet og i andre lande. Jeg kan fortælle det ærede medlem, at vi — det var vist i juni måned, eller var det i maj i år, det kan jeg ikke huske — vedtog en lov, som det ærede medlem ganske vist ikke stemte for, vedrørende indseende med priser, hvorefter man netop skulle foretage undersøgelser af priserne på de varer, der er underkastet importregulering. Jeg er bekendt med, at sådanne undersøgelser er i gang, og at de snart vil blive afsluttet, og jeg går ud fra, at resultaterne vil blive forelagt formentlig vareforsyningsudvalget.

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Ja men den del af den pågældende lov erklærede vi os som tilhængere af, så min udtalelse vedrørende prisundersøgelser for et øjeblik siden er ikke i strid med vort standpunkt dengang. Det, jeg mener, er som sagt, at den form, man har givet bemyndigelsen, hvorefter finansministeren med tilslutning fra finansudvalget kan indføre denne told, ligesom er et forsøg på at fortsætte den sædvane, der er opstået i forbindelse med andre spørgsmål: at finansudvalget skal kunne lovgive.

Jeg tør ikke sige, at det vil være i strid med grundloven — det er et spørgsmål om fortolkning — men her, hvor det drejer sig om at pålægge skatter, mener jeg, det vil være ganske uanstændigt at gennemføre en sådan bestemmelse, og jeg håber, at lovforslaget vil blive ændret under udvalgsbehandlingen.

Viggo Starcke: Jeg vil indrømme den højtærede finansminister, at hvis man vedtager en lov om, at der kan pålægges en bestemt vare visse afgifter, f. eks. inden for de og de procenter, vil det være grundlovsmedholdeligt. Men en sådan begrænsning er der jo ikke tale om her; der er her åbent for et fuldstændig frit skøn, og en hvilken som helst erhvervsgren og en hvilken som helst

[Viggo Starcke.]

vare kan i givet fald falde inden for den højtærede finansministers skøn. Jeg nærer stor tillid til den højtærede finansministers skøn, men jeg nærer minsandten ingen tillid til de kræfter, som vil prøve at påvirke ham i fremtiden — og det er meget stærke kræfter; og at der er protektionistiske kræfter bag ved dem, tror jeg godt vi kan tilstå over for hinanden, for det er jo det, loven skal bruges til.

Finansministeren (Kampmann): Jeg synes, min hidtidige belæring af det ærede medlem har virket så godt, at jeg gerne vil fortsætte. Der er ikke tale om et frit skøn; der er i selve lovforslaget en ganske god balance, idet det jo ikke er finansministeren, der skal sidde og finde på, at der skal pålægges antidumpingtold. Der er i § 5 tale om, at

„begæring om pålæggelse ... kan fremsættes for finansministeren af Industrirådet, Håndværksrådet, Landbrugsrådet ...“

o. s. v., o. s. v. Men hvis det ærede medlem så blader om til § 6, vil han se, at

„enhver forbruger-, producent- eller handelsorganisation samt enhver, som indfører varer, der er pålagt antidumpingtold eller udligningstold, kan fremsætte begæring for finansministeren om ophævelse eller nedsættelse af den pålagte told.“

Og selv om der — det kan jeg gerne erkende — kan være protektionistiske kræfter på den ene side, mon der så ikke også vil være stærke kræfter på den anden side, der vil holde dem i skak?

(Kort bemærkning).

Oluf Pedersen: Det fremgik af det citat, jeg kom med fra den højtærede finansministers egen fremsættelse, at meningen med uklarheden var — sådan må jeg forstå det — at gøre køberne bange for de billige varer. Der står udtrykkeligt, at man regner med,

at man simpelt hen vil holde disse varer ude, og det tænker jeg også bliver resultatet, fordi køberne ikke ved, hvor de er henne. En sådan lov bør ikke kunne vedtages her i tinget; det bør være sådan, at køberne ved, hvornår de er på lovens grund, og hvornår de ikke er det, så at vi kan få de billige varer, som finansministeren selv indrømmer er til gavn for vort land.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Lars P. Jensen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingsmand Kirkegaard har meddelt mig, at han ønsker til finansministeren at stille følgende spørgsmål:

„Påtænker finansministeren at fremsætte lovforslag til støtte for en fortsat forbedring af landbrugets staldhygiejne i overensstemmelse med det tilsagn, der fremgår af folketingsudvalgets betænkning over lov nr. 183 af 27. juni 1956?“
Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommende spørgsmål.

I skrivelse af dags dato anmoder folketingsmand Kjældgaard under henvisning til en medfølgende lægeattest om, at der på grund af sygdom må blive tilstået ham orlov i mindst 1 måned fra den 29. d. m. at regne.

I skrivelse af dags dato meddeler statsrevisor Jensen-Broby, at de af folketinget valgte statsrevisorer for statsregnskabet for finansåret 1955—56 har valgt Jensen-Broby til formand og Gustav Pedersen til næstformand.

[Formanden.]

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Kjældgaard.*
- 2) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Kjældgaard.*
- 3) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*
Forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til fremme af færdsels-sikkerheden [af A. C. Normann m. fl.].
- 4) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*
Forslag til lov om værn mod dumping m. v.
- 5) *Tredie behandling af:*
Forslag til lov om ændring i lov om pas til danske statsborgere m. v.
- 6) *Tredie behandling af:*
Forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning om overførelse af vejfondsmidler til dækning af særlige sygehusudgifter [af A. C. Normann m. fl.].
- 8) *Første behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning angående den planlagte nedrivning af Østifternes Kreditforenings bygning [af Bertel Dahlgaard og Skytte].

Mødet hævet kl. 14⁴⁵.

11. møde.

Fredag den 26. oktober kl. 13.

Formanden: Det er meddelt mig, at det ærede medlem hr. *Aage Fogh* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde. Til at indtræde i det nævnte udvalg i stedet for *Aage Fogh* har vedkommende gruppe udpeget *Kirsten Gloerfelt-Tarp*, som herefter er valgt.

I skrivelse af gårs dato meddeler folketingsmand *Kristen Amby*, at han på grund af udsendelse i offentligt hverv som delegeret til FN fra og med den 5. november d. å. er bortrejst i mindst 1 måned, hvorfor han anmoder om orlov og om, at hans stedfortræder må blive indkaldt.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. *Ingmar Wagner*, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Ingmar Wagner*): Jeg har herved den ære på den kommunistiske folketingsgruppes vegne at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger til forbedring af den værnepligtige ungdoms forhold.

Kommunisterne har tidligere fremsat et lignende forslag til folketingsbeslutning. Da forslaget sidst var til behandling her i salen, blev det mødt med en vis sympati, men endnu er der ikke taget skridt til at indføre disse nødvendige og rimelige forbedringer til gavn for soldaterne. Vi kommunister har den opfattelse, at der snarest må ske noget på dette område. Den aflønning, der trods stadig højere priser gives de værnepligtige, er alt for lille. Den er stadig 2 kr. daglig for værnepligtige i de første 6 måneder; derefter stiger den daglige aflønning med 25 øre i de næste 6 måneder, og i tjenestetiden ud over 1 år får de værnepligtige 3 kr. daglig. Derimod får som bekendt de frivillige menige 4 kr. daglig i elevtiden. Kommunisterne foreslår, at aflønningen for de værneplig-